

Buod

Ang *Santo Niño sa Kultura at Kasaysayan ng Pilipinas* ay tumatalakay sa pangkasaysayan, panlipunan, at pangkulturang kontribusyon ng pamimintuho o debosyon ng mga Pilipino sa Batang Hesus.

Ang pagdating ng ekspedisyong Magellan-Elcano sa Cebu noong 1521 at ang paghahandog ng imahen ng Santo Niño kay Reyna Juana ay mahahalagang kaganapan sa kasaysayan na nagsilbing ningas sa paglaganap ng debosyon sa Batang Hesus sa buong kapuluan. Ito rin ang naging daan kung kaya't magpahanggang ngayon, ang Pilipinas ang isa sa mga pinakamalalaking populasyon ng Katoliko sa buong mundo. Bagama't sari-sari ang mga kapistahan para sa Santo Niño sa buong Pilipinas, nananatiling sentro nito ang isla ng Cebu sa kanilang Sinulog Festival.

Kasangguning Pangkasaysayan para sa Dokumentaryo

Michael Charleston "Xiao" Briones Chua
Historyador

Production Team

Ang Quincentennial

Sa Pilipinas, isang makasaysayang taon ang 2021 dahil sa mga paggunita ng ilang mahahalagang kaganapan sa ating nakaraan, kabilang na ang kontribusyon ng Pilipinas sa ika-500 taon ng unang sirkumnabigasyon o paglalakbay sa kabuuan ng mundo, ang Tagumpay sa Labanan sa Mactan, at ang pagdating ng Kristiyanismo sa bansa. Ang mga kaganapang ito ay ipinagdiriwang bilang 2021 Quincentennial Commemorations in the Philippines o 2021 QCP. Sa mga pagdiriwang na ito ay binibigyan natin ng karangalan ang mga mithiin at sakripisyo ng ating mga ninuno, pinalalakas natin ang panlipunang kamalayan at kultural na kahalagahan ng mundo ng ating mga ninuno, at pinag-aalab nating muli ang diwang makabayan ng bawat Pilipino.

2nd Flr., Serafin D. Quason Resource Center,
National Historical Commission of the Philippines Bldg.,
T.M. Kalaw St., Ermita, Manila 1000 Philippines
Email: secretariat@nhcp.gov.ph
Phone: (+63) (02) 5335-1200 loc. 145

ANG SANTO NIÑO

SA KULTURA AT KASAYSAYAN NG PILIPINAS

Resource Persons

Michael Charleston "Xiao" Briones Chua
Historyador

Si Xiao Chua ay isa sa mga pinakaaktibong Pilipinong historyador sa telebisyon at social media. Siya ay sumulat ng mga artikulo patungkol sa Quincentennial Commemorations sa Pilipinas at nagbigay ng mga lektur at talumpati tungkol sa ika-500 taon ng pagdating ng Kristiyanismo sa bansa. Siya ay kasalukuyang assistant professorial lecturer sa Departamento ng Kasaysayan sa De La Salle University-Manila, at senior lecturer sa University of the Philippines-Diliman Department of Broadcast Communication. Regular din siyang nagbibigay ng kaalamang pangkasaysayan sa pamamagitan ng kanyang mga kolum na *Xiao Time* sa Abante at *Walking History* sa *The Manila Times*.

Rev. Fr. Ric Anthony Reyes, OSA
Dating Tagapagsalita
Basilica Minore del Sto. Niño de Cebu

Si Fr. Ric Reyes ang itinalagang tagapagsalita ng Basilica Minore del Sto. Niño de Cebu mula Mayo 2016 hanggang Hunyo 2021. Isang paring Agustino mula 2013, siya rin ang nagsilbing direktor ng museo at aklatan ng Basilica at tagapangasiwa ng arkibong pangkasaysayan at kultural ng mga Agustino. Sa kasalukuyan, siya ang nagsilbing tagapangasiwa ng arkibo ng Unibersidad ng San Agustin sa Iloilo City.

Ian Christopher Alfonso
Historyador
Pambansang Komisyon Pangkasaysayan ng Pilipinas

Si Ian Alfonso ay isang historyador at mananaliksik ng Pambansang Komisyon Pangkasaysayan ng Pilipinas. Siya ang pinuno ng secretariat ng National Quincentennial Committee. Isa rin siyang board member ng Kapisanang Pangkasaysayan ng Pilipinas at tagapagtatag ng Project Saysay, Inc. Nakapagtapos siya ng Master of Arts in History sa Unibersidad ng Pilipinas Diliman.

George Emmanuel R. Borrinaga, Ph.D.
Historyador

Si Dr. George Borrinaga ay isang assistant professor ng kasaysayan sa Departamento ng Antropolohiya, Sosyolohiya, at Kasaysayan sa Unibersidad ng San Carlos. Nakamit niya ang kanyang PhD sa Kasaysayan sa University of Hull sa United Kingdom noong 2019. Siya ay kasalukuyang kalihim ng Executive Council ng Pambansang Komite para sa Pangkasaysayang Pananaliksik ng Pambansang Komisyon para sa Kultura at mga Sining (NCCA-NCHR). Siya ay lifetime member ng Philippine National Historical Society (PNHS) at ang kanyang mga artikulo sa kasaysayan ng Samar-Leyte ay nailathala sa publikasyon ng PNHS na Journal of History at sa publikasyon ng USC na Philippine Quarterly of Culture and Society.

Resource Persons

Rolando Borrinaga, Ph.D.
Historyador

Si Dr. Rolando Borrinaga ay manunulat ng ilang natatanging akda tungkol sa kasaysayan ng Samar at Leyte, kabilang na ang *The Balangiga Conflict Revisited* na finalist sa 2003 National Book Award in History. Isa rin siya sa mga patnugot at tagapagsalin ng *The Colonial Odyssey of Leyte (1521-1914)* na nagwagi ng National Book Award for Translation noong 2006. Siya ay lifetime member ng Philippine National Historical Society. Nagsilbi rin siya bilang kinatawan ng Visayas (2014-2016 at 2017-2019) sa Executive Council ng Pambansang Komite para sa Pangkasaysayang Pananaliksik ng Pambansang Komisyon para sa Kultura at mga Sining (NCCA-NCHR) at naging kalihim ng NCHR Executive Council. Siya ay kasalukuyang Full Professor ng School of Health Sciences sa University of the Philippines Manila sa Palo, Leyte.

Jobers Bersales, Ph.D.
Arkeologo

Si Dr. Jobers Bersales ay isang propesor ng antropolohiya sa Unibersidad ng San Carlos at kasalukuyang direktor ng USC Museum. Isa siya sa mga pinakaprominenteng historyador at dalubhasa sa kasaysayan ng Cebu.

Danilo A. Lumabas
Miyembro
Kapisanang Pangkasaysayan ng Pilipinas

Si Danilo Lumabas ay guro ng Social Studies sa Felipe G. Calderon Integrated School Manila. Bilang opisyal ng Manila Public Secondary Social Studies Teachers Association at miyembro ng Kapisanang Pangkasaysayan ng Pilipinas, siya ay nagsulat at naghain ng iba't ibang pananaliksik at pag-aaral sa kasaysayan sa mga nasyonal at internasyonal na pagpupulong. Siya ay nakapagtapos ng Bachelor of Secondary Education Major in History sa Philippine Normal University, at Master of Arts in Education sa Unibersidad ng Pilipinas sa Maynila.

James Benedict Malaban
Manunulat/Mananaliksik
PINTAKASI

Si James Malaban ay manunulat, mananaliksik, at blogger ng *Pintakasi - Chronicles of Philippine Popular Piety and Local Ecclesiastical History* na unang isinapubliko noong 2016. Siya ay nakapagtapos ng Bachelor's Degree in Communication Arts sa Unibersidad ng Santo Tomas. Sa pamamagitan ng kanyang blog, aktibo niyang natatala at naipaabot sa bagong henerasyon ang iba't ibang tradisyon at kagawiang panrelihiyon ng iba't ibang rehiyon at probinsya ng Pilipinas. Mula 2018, tatlong beses na itong nanomina bilang Best Catholic Blog sa Catholic Social Media Awards.

Artworks Used in the Documentary

Fernão de Magalhães (1970)
António Menendez
Property of the Museu de Marinha, Lisbon

Ang Mahinunganong Pag Abot sa Bataang Bata (2020)
Ariel N. Caratao
Property of the National Historical Commission of the Philippines

Sandugo (2020)
Wilfredo Cañete Jr.
Property of the National Historical Commission of the Philippines

The First Mass at Limasawa (1965)
National Artist Carlos "Botong" Francisco
Courtesy of the National Museum of the Philippines
Property of the City of Manila

The First Miracle (2021)
Jun Impas, with Permission

Ngumbara (2020)
Roberto S. Sapungan, with Permission

The Act of Giving and Compassion (2021)
Reynan D. Dingal, with Permission

Ang Pangakong Pagbalik ng Homonhon (2020)
France Julianne S. Del Mar, with Permission

The Prince, Rajah Kulambo & Other Chiefs Board Magellan's Ship (2021)
Jun Impas, with Permission

Planting of the First Cross (1965)
National Artist Vicente S. Manansala
Property of the National Museum of the Philippines

The Formal Meeting of Magellan and Humabon (2021)
Jun Impas, with Permission

Blood Compact at Limasawa (2021)
Derrick Macutay
Property of the National Historical Commission of the Philippines

The Baptism of Humabon (2021)
Jun Impas, with Permission

The Baptism of Humabon's Wife (2021)
Jun Impas, with Permission

The Gifting of the Sto. Niño to Queen Juana (2021)
Jun Impas, with Permission

Presentation of the Image of Sto Niño to the Queen Juana of Cebu (2020)
Nemesio R. Miranda Jr., with Permission

Hara Humamay (2020)
Ambrocio Mallari, with Permission

Archival Photos and Videos

Miguel López de Legazpi
Courtesy of the Biblioteca Nacional de España

400th Anniversary of the Christianization of the Philippines (1965)
Basilica Minore del Sto. Niño de Cebu Archives
Basilica Minore del Sto. Niño de Cebu Mass Media Center

Lakbayaw Festival 2019
Union of Catholic Asian News
Gerard V. Carreon

Buling-Buling Festival 2019
Former Rep. Sandy Ocampo
Sinag Center-Brotherhood Foundation for Community Development, Inc.

Ati-Atihan Festival 2018
Local Government of Kalibo, Aklan
DnB Motion Pictures

Dinagyang Festival 2020 & 2021
Iloilo Festivals Foundation Inc. (IFFI)
CMO Media Team - Iloilo City

Sinulog Festival 2019
Edmond Ralph Espina

Santo Niño Fluvial Parade
Caloy Ramirez Films and Aerials

Semana Santa 2017
Joces Maceres